

Előfizetési árak:
 postán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:
 Egy cm. területen-
 ként 8 fillér.
 Nyiltér és magán-
 érdekű közlemények
 soronként 40 fillér.
 Megjelenik
 minden nap, az ün-
 nepek és vasárnapok
 kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.
 Ide küldendő a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Konez Ákos.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Nagyhatalmi kiadások.

Debreczen, április 10.

(— s.) Amilyen könnyű dolga van ma már a kormánynak itthon, hol Széll Kálmán népszerűsége minden akadályt könnyedén legyőz, ép annyira nehéz és minden ügyes-
 séget és erélyt igénylő az a harc, melyet Bécsben kell megvívnia a hadügyi kormányral, hogy az óriási követeléseit mérsékelje és alkalmazkodják a mostani nehéz pénzügyi és gazdasági viszonyokhoz.

Hallatlan magasra rugnak azok az összegek melyeket a különböző híresztelések szerint a hadügy-miniszter a tengerészet fejlesztésére, gyorstüzélszolgálatukra s a katonai létszám emelésére s egyéb hadügyi kiadásokra követel, de még ha azok az összegek nem is érnék el mindenben ama maximális számokat, Magyarország még akkor sem igen volna képes azoknak viselésére, miután teherviselési képessége már is tulságosan igénybe van véve.

Hogy többet ne említsünk, a magasabb kvóta s a tisztii fizetések csak az imént róttak rá újabb nehéz terhet, holott sok üdvös reformra s

az államhivatalnokok helyzetének javítására nem juthat már semmi.

Mindazonáltal távol áll, csak ugy vaktában elítélni a hadügyi kormányt s feleslegesnek deklarálni azokat a költséges reformokat, melyeket életbe szándékozik léptetni.

Európa összes hatalmai fejlesztik folyton évről-évre hadseregeiket s ha mindazokkal lépést nem tudunk tartani, ugy nagyhatalmi állásunk meginog és illuzoriussá válik.

Szövetséges viszonyunk Németországgal is kötelességünké teszi, hogy hadseregünkre kellő gondot és áldozatokat fordítsunk és a szövetséges német hadsereggel lépést tartsunk.

A hadügyi kormánynak tehát nem lehet rossz néven venni, ha minden áron nagyhatalmi színvonalon akarja a hadsereget tartani, de persze az már megint más kérdés, hogy mennyiben képes az ország és a nép ennek terheit viselni és megérdemli-e a nagyhatalmi állás előnye azt a kinos erőlködést, a mivel azt előteremtjük.

Ugyanis, míg más államokat a nagyság, az erő s különösen a gazdagság tesz nagyhatalomná, addig

minket inkább a kényszer jelöl ki erre a szerepre s első sorban az Ausztriával való kapcsolat.

De azért mégsem szabad ez ellen panaszkodnunk, mivel faji elszigeteltségünk és nemzetiségi viszonyaink egyenesen ráutálnak erre a nagyhatalmi luxusra, mivel csupán csak annak prestize mellett tudjuk kifejtetni mind erősebben nemzeti államunkat és tudunk megmenekülni a föderalisztikus alakulástól, mely sirja lenne csakhamar fajunknak és ezeréves uralmunknak.

A hadügyi követelésekkel szemben tehát nincsen helye a merev visszautasításnak, de a mikor az ország már a végsőig meg van terhelve, akkor a magyar kormány egész tekintélyét latba veti, hogy azokat méltányosan leszállítsa.

Ezt cselekszi mostan Széll Kálmán és mi teljesen megnyugodhatunk, hogy ő, kinek oly nagy tekintélye van Bécsben, ki a pénzügyi és gazdasági helyzet oly kitűnő ismerője, a delegációk elé már csak olyan követeléseket enged terjeszteni, melyek nem okoznak nagyobb megterhelést.

TÁRCZA.

Szurke történet.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
 Írta: Morvay Zoltán.
 (Folytatás és vége.)

Nem láthattam jól szobám ablakából, mert a tisztartó lak, meglehetősen távol esett a kastélytól. Szomoruan gondoltam kis barátnőmre, akit körülbelől, a látogató véglegény keserített így el.

— Ha én most nagy ur volnék, — gondoltam. Ha én most belekötöhetnék abba a kiálthatatlan alezredesbe és lelőhetném. . . . Milyen szép lenne az! . . .

De nem kötöttem bele. Ahelyett lementem a parkba és vártam, hogy majd lejön hozzám és kipanaszolja magát.

De nem jött, se délelőtt se délután. Pedig mennyi kérdeznivalóm lett volna!

Az öreg komornyikot is faggattam, hogy talán beteg a grófnő? Azt mondta, hogy semmi baja sincs. Ez még jobban aggasztott. Hát akkor miért nem jön? Eltiltották a velem való érintkezéstől? . . .

Kábulva sétáltam a széles utakon. A vén gesztenyefákról peregtek a sárga levelek s az ágyakban csüggedten horgasztották le elszárat fejüket a haldokló virágok. Szép, ezüstsínű békanyál uszott az átlátszó őszi légbe s távolról, az Érről ide hallott egy vizimalom egyhangú kelepelése. A

méhek szomoruan keresték a méznek valót s nem találva ilyenre bosszusan döngicsélve szállóitak el mellettem.

Beakonyodott és Marie végsem jött le. Felmentem a szobámba s valami lehangoltságtól gyötörve leültem a félhomályba, bámulva a képek és tárgyak összefolyó alakjait.

— Mit csinál most? — kérdeztem századszor saját magamtól. S mivel feleletet senki sem adott, folytattam a szorongó álmodozást.

Talán elszenderedem, ha Manzi néni fel nem riaszt, a jó Manzi néni, a bátyám; huga, aki gondunkat viselte és gazdasszonykodott a nagybátyám agglégényi házában.

Vacsorálni hívott. A vacsora alatt nagyon nyomott hangulat uralkodott. Alig váltottunk egymással egy pár szót s még az utolsó harapást le sem nyelve, a szobámba mentem és lefeküdtem.

Egészen betegnek éreztem magam. — De hát mi lelt engem? Mi bajom lehet?

Semmi! Csak husz éves voltam, amely korban azt hisszük magunkról, hogy ha az imádottunkkal nem beszélünk egy napig, elpusztulunk bánatunkban.

S valóban elalvás előtt, az volt az utolsó gondolatom, hogy az én életem, nem ér egy fületlen gombot! . . .

Szomorú, ködös októberi napra virrad-

tunk másnap. A borongós, késő őszi regg, olyan vigasztalanul borult a félhomályu tájra, hogy elszorult a szívem, amint a tornácra belébámultam.

A kastély felől a nagybátyám jött kétségbeesett arccal.

Roszzat kezdtem sejteni s elébe szaladva, megragadtam a kezét.

— Megölte magát?! Oh, vallja meg, ugy-e megölte magát? . . . Hiszen megáldottam én ezt! . . .

Ugyanis álomban meghalva láttam Mariét. Megmérgezte magát. Ennek különben egyedül Montepin Xavér az oka, mert akkortájt mindig az ő regényeit olvastam, azokban pedig a mérgezések mindennapi dolgok.

A bátyám rám meresztette a szemét.

— Megölte magát? Hát te kiről beszélsz?

— Hát . . . hát Mariéről! . . .

— Ölte biz a gutát, förmedt rám az öreg mérgesen. Roszzabbat cselekedett ennél! Elszökött a zárdabeli zenetanárjához! Most olvasta fel a levelét Zsuzsánna kisasszony! A gróf urat meg a szél érte a nagy indulattól, futnom kell Álmosdra doktorért! . . . Hej, ezek a mai lányok, ezek a lányok, dörmögte. De hiszen, lenne az én gyermekem!

Somfabotját göresösen szorongatva markában, nagyokat suhintott a levegőbe és el-sietett az istállók felé.

Nekem pedig ugy tetszett, ahogy ott álltam egy helyben, hogy a kastély szép

Megérkezett a Carlsbadi Husvétii porcellán és üvegedény és azt a helybeli főrabbi ur ellenőrzése mellett a legolcsóbb árban ajánlom.

Mély tisztelettel

LÁM SÁNDOR
 Debreczen, Piac- és Halvan-utca sarkán.

A király Berlinben. A „Pol. Corr.” értesülése szerint a jövő hónap első napjaira ő felségének a német udvarnál való látogatása van tervbe véve. A király néhány napig maradna Berlinben.

Az odaérkezés napja még nincs pontosan megállapítva, de hírlik, hogy a német trónörökös 18-ik születésnapjával fog egybeesni. A német trónörökös tudvalevőleg a II. Vilmos császár nevét viselő osztrák és magyar huszárezred tulajdonosa. Eddigi diszpozíciók szerint királyunkat ez utjában Goluchovszki gróf s el fogja kísérni.

A Neue Freie Presse ehhez az utazáshoz a következő megjegyzést fűzi:

A delegációk a berlini találkozóból minden ekszpozénál jobban meg fognak győződni a külpolitikai kérdések mibenállásáról. Tán Kramarz is be fogja látni, hogy a német-osztrák és magyar szövetség a legfőbb biztosítéka ugy Ausztria, mint Magyarország érdekei megóvásának és hogy az orosz nyelvnek a cseh iskolákban tanítása még egyelőre nem szükséglet. Az Oroszországgal való szövetség nagy kihatással lehet tán a keleti politikára és az európai béke garanciájára, de ugy Ausztria, mint Magyarország érdekei a német birodalomhoz fűződnek és a mikor Ferencz József császár és király erre az utra megy, annak a tanúságát szolgáltatja, hogy ő országainak és népeinek érdekeit legjobban fogta fel.

Uj közigazgatási bírák. Közvetlenül a költségvetési törvény szentesítése után be fogják tölteni, mint halljuk, a közigazgatási bíróságnál azt a két új bírói állást, amelyeket az idej költségvetés rendszeresített. Az egyik új bírói állást Tibád Antal országgyűlési képviselővel töltik be, akinek a kinevezését eddig is csak az a körülmény késleltette, hogy amíg a budgettörvény nem nyer szentesítést, maga az új bírói állás sem tekinthető törvényesen létezőnek. A másik közigazgatási bírói állásra hir szerint a budapesti kir. táblának egyik bíráját nevezik ki.

Kereskedelmi politikánk.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a legfontosabb szakmát, a kereskedelmi és ipari ügyek vezetését ép jókor vette át, akkor, midőn a multnak számos mulasztását jóvátenni s a jövőre nézve előkészülni s erőinket megfeszíteni kell. Oly időben vette át a tárczát, midőn a mezőgazdaság napról napra növekvő igényekkel s mind hevesebben hangoztatott követelésekkel lépett a miniszteri asztal elé, hogy a kormány gondoskodását és annak rendelkezésére álló anyagi és erkölcsi segélyforrásokat eleve biztosítsa magának és céljai számára lefoglalja.

Hegedüs átvette a tárczát akkor, midőn az ipar, a társadalom és hatóságok közönyén már-már tönkre ment s midőn a kereskedelem époly súlyos, mint alig érthető válságban majdnem romlását s bukását találta. Egész emberre volt ekkor szükség, férfira, Hegedüs Sándor lángelméjével, leleményességével, erélyével és munkaerejével.

Ha nem utasíthatta is vissza az agráriusok ostromát, minthogy jogosan tartjuk őket államfentartó elemnek s így bizonynyal méltók és érdemesek a kormány legnagyobb figyelmére; de gondoskodott arról, hogy az agráriusok mellett az ipar és kereskedelem képviselői is egyenlő mértékben részesüljenek a kormány gondoskodásában. Támogatják a mezőgazdasági hitelszövetkezeteket, másrészt az iparosoknak is hathatósan megkönnyítik a hitelt Szóval, gondoskodnak róla, hogy az egyik közzgazdasági tényező a másik hasznára el ne nyomassék, hogy egyik közzgazdasági ág se fejlődjék és virágozzék a többiek kárára. A kiegyenlítés elve az, mely Hegedüs kezében érvényre jut s amely a mindenféle megnyugtató kiegyenlítés és a differenciák összeegyeztetése mellett a különböző közzgazdasági ágak egyenlő istápolásában van kifejezve.

A legnagyobb kiegyenlítő munkán ebben az értelemben ép most dolgoznak a kereskedelemügyi miniszteriumban a miniszter személyes vezetése alatt. Az új nemzetközi szerződésekhez szükséges anyag összegyűjtéséről van szó, hogy a magyar ipar és magyar kereskedelem követelményeinek a mező-

gazdaság érdekeivel egyenlő figyelembevétel jusson s hogy a várható rohammal szemben jöjjön ez akár Ausztriából, akár máshonnan, helyt tudjunk állni.

A helyzet és a tényleges viszonyok félreismerése lenne, ha el akarnánk magunkkal hitetni, hogy a nemzetközi szerződések megkötésénél Ausztria Magyarország oldalán, őszintén és becsületesen közös érdekekben fog küzdeni, a kölcsönös érdekek méltányos összeegyeztetésére fog törekedni. Ha nem egyenes ellentéte lesz is annak, amit várni jogunk van, becsületos karöltve haladás semmiesetre sem lesz, mert az érdekek sokkal eltérőbb természetűek s a kísértés Ausztriára nézve sokkal közelebb van, hogysen Magyarország költségére új előnyöket biztosítani ne iparkodjék s hogy azt az alkalmat csak ugy egyszerűen baráti érzelmekből kihasználni ne akarja.

Ámde a számok, a statisztika bizonyító ereje oly hatalom, melynek senki sem állhat ellen s mely elől legmagasabb utasításoknál fogva az osztrák kormányok sem szabad elzárkózni. A közös uralkodó szigoruan igazságos ur, aki semmiféle igazságtalanságot meg nem enged, ha annak fenforgásáról értesül, s e felvilágosító szolgálat érdekében dolgozik most Hegedüs miniszter a legnagyobb erélyvel, ernyedetlen szorgalommal, a tudás és akarat olyan felajánlásával, melyre csak az a férfi képes, kit a jó sors állított az ország élére oly időben, midőn a hazának nagy jellemre s egész emberre volt szüksége.

A dél-afrikai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, április 10.

Roberts lord helyzetét a tudósítások egyre komolyabb színben tüntetik föl. Maga a tábornagy is fenyegetettnek látja seregét, mert különben nem intézkedik vala Bloemfontein sürgős és hathatós megerősítése iránt. Ebből a rendszabályból azt kell következtetnünk, hogy az angol főhadiszálláson nem tartják lehetetlennek a támadást a burok részéről.

A bur csapatok szük kört vonnak Bloem-

esenedesen. régi tornyaival jön-jön felém és én olyan nyugodtan vártam, hogy mikor borul a fejemre, mind a tizenkét kis bátyjával együtt . . .

De hát a kastély nem mozdult meg, a mint ezt egy kis idő múlva észrevettem. Sokkal több esze és nagyobb lustasága volt, semmint ilyen cserbehagyott szerelmeseket csapjon agyon, mint amilyen én voltam akkor . . .

Mikor a bátyám otthagyt, magamhoz tértem valahogy. Zavart fejemben még öszkuszálódtak a gondolatok, de megindultam; imbolygó léptekkel, mint a részegek, szobám felé. Nem láttam, nem hallottam, csak a bal részembe éreztem valami kipótolhatatlan, valami végtelen nagy ürességet, mikor a csomagoláshoz fogtam.

Manczí néni utánam jött a szobámba.

— Hát te, mit csinálsz Béni?

— Pakolok néni . . .

— Pakolsz? Hát aztán hova akarsz menni?

— Vissza, Debreczenbe. Hiszen már egy hét előtt el kellett volna mennem. Nem maradhatok tovább . . .

A Manczí néni mindig okos asszony volt. Ő nevelt fel, ő volt az anyám helyett az anyám. Értett . . .

Odajött hozzám, magához szoritotta boglyas fejemet és azt sugta csendesen:

— Felejtst el fiacskám . . . Ugy sem lettetek volna ti egymásé soha! . . . Tanuld meg Béni fiam, hogy soha se fuss olyan szekér után, amelyik nem akar fölvenni . . .

Talán sirtam is akkor egy kicsit, talán nem is kicsit, de könnyebbült szívvel hagytam el a kastélyt, tudva, hogy ő sincs többé benne . . . Visszanézve a rácskerítésű kőfalra, a száraz águ vén fákra, azt gondol-

tam, hogy ime az én első, igazi, de szétfolyt szerelmem tanyája, ahova én nem jövök vissza soha többé . . .

De azért mikor eltűnt előlem az utolsó tornyocska is, kijött a szememből a könnyü . . .

Szép egy elshant álmom volt ez nekem . . . Megsírathattam. Mert még akkor sirni is tudtam . . .

Itt aztán a mindennapi élet zajában apródonként, ha nem egészen is, feledtettem ezt az álmot. Csak egyszer-egyszer sajdukt fel a szívem, mikor Mariajékről olvastam a lapokban. Mert a muzikus csakugyan elvette. Tehetséges embernek kellett lenni, mert a lapok hozták az arczképét, mikor az első operáját megírta, a mindenütt dicsőséget szerzett neki.

Azokat a szép, fülbemászó melódiákat dicsérték, amibe az opera bővelkedett. Én is megtanultam belőle egy párt s mikor elhegedültem egyet-egyét, mindig ugy tetszett nekem, hogy akkordjaiból a Marie sirását hallom.

Ami pedig a férfi szépségét illette, azt bátran mondhatom, hogy Mariának határozottan helyén volt az aesthetikai érzéke, midőn háromnk közül őt választotta.

Mert elnézve ezt a kedves, szép, mosolygó és igazán nemes férfi arcot, nagy okos szemével, vállig érő göndör, fekete hajával s összehasonlítva vele az alezredes vörös, májfoltos arcát és az én szögletes ábrázatomat, arra a meggyőződésre jutottam hogy mind a ketten messze elmaradunk a muzikustól szépség tekintetében s még egy napon sem lehet bennünket véle említeni. Én csak azért szerettem, — így megszűröl — ezt az embert, mert tudtam, hogy Mariét boldoggá tette. Aminek csalhatatlan bizonyítéka volt az a kis piczi legényke, ki

házasságuk után egy évre, kóta nélkül énekelt mindenféle melódiákat, amiket az édes apja, tudom, szívesebben hallgatott, minden koszorúthozó dalainál.

Akkor aztán megtörtént az, a minek előbb meg nem történtén én annyira csodálkoztam.

Csak ezt a kis embert várta meg az alezredes hogy a bosszúja teljes legyen.

Belekötök a zeneköltőbe s párbajra kényszerítette. S ugy szurta szíven a szegény muzikust egy szál vívótőrrel, hogy az semmiféle melódiákra fel nem ébredt többé, még ha az a melódia egy szép, kétségbeeset asszony zokogása volt is!

Mikor Marie özvegyen s valljuk meg, nem a legjobb anyagi viszonyok között maradt, (a művészek könnyelműek) nekem egy reméysugár járta át a szívemet.

Hátha most . . . Igen, igen . . . Te jó volnál felszedni ezt a letört virágot Béni! . . . Próbáld meg csak! . . .

Ezt a kurázsis Béni mondta annak a tutyi-mutyi Béninek.

De hát mint, Önök is méltóztatnak tudni tutyi-mutyi Béni sohasem hallgatott kurázsis Bénire. Nem lett az egész dologból semmi.

Még arra rászántam magam, hogy a bejelentési hivatalnál megnézzem a lakása címére (mert Marie lejött a fővárosból ide lakni,) de hogy el is menjek hozzá, aztán ott mondjak is neki valamit? . . . Az már több lett volna, mint mire egy bank kishivatalnok képes, a kinek Dus Bénéámín a neve.

Pedig hiszen már állásom volt 900 frt évi fizetéssel, de hát mi az a 900 frt egy grófnőnek! . . . Mert én ugy gondoltam, hogy Marie akármit tett, akármi lett belőle, mégis csak grófnő maradt mindenkorra és mindenekben.

fontein körül. Északon Brandfort-Karreenél, északkeleten Winburgnál, keleten Szannahposznánál, a bloemfonteini vízvezeték szivattyu-állomásánál és távolabb Ladybrandnál, délkeletre Wepenernél, délre Reddesburgnál foglaltak állást és folytonos összeköttetést tartanak fenn ezek között a pozíciók között.

Bloemfontein vasuti összeköttetése Fokfölddel már is veszedelemben forog, habár az egyes állomásokat erős angol csapatok őrzik. Bethany és Springfontein között azonban olyan sűrűn jelentkezik az ellenség, hogy nehéz földat a pálya megoltalmazása. Ha igaz, hogy Pardeberg felől is közeledik egy bur sereg, akkor a bloemfontein-kimberleyi összeköttetés sincsen többé biztonságban és Bloemfontein nyugatról sem marad sokáig szabadon. Azonfölül figyelembevétel kíván az a körülmény is, hogy a burok tényleg megszállták Rousville-t, a mi egyértelmű Brabant tábornok hadosztályának visszaszorításával Alival-Northra, oda tehát, a hol átkelt az Oranje folyón.

Általános a panasz az angol parancsnokok hihetetlen gondatlanságáról. A bloemfonteini vízvezeték szivattyu állomásánál az ugynevezett kornspruiti katasztrófát egyedül az tette lehetségessé, hogy a Tabanchuról visszavonuló angol dandár földzetlenül, előőrök nélkül táborozott egész éjjel. Az öt század bekerítését és elfogását Reddersburgnál szintén az előrsi szolgálatnak ez a könnyelmű elhanyagolása magyarázhatja meg. Hasonló okból hasonló baj fenyegeti a wepeneri angol helyőrséget és valóságos esoda, hogy a rouxvillei helyőrség meg tudott menekülni. Ilyen körülmények között nagyon érthető az angol lapok aggodalma, hogy az ellenség összemorzolja az összes detachirozott angol csapatokat ha Roberts lord még sokáig késlekedik a döntő akció megkezdésével. De egyáltalán képes-e támadólag fellépni, ez most a kérdések kérdése.

Legujabb távirataink a következők:

London, április 9. A Daily Mailnak jelentik Mafekingből e hó 1-éről: A burok ismét elhagyták a futóárkokat és hátrább húzódtak a várostól. A mafekingi helyőrségben nagy az öröm e miatt.

London, április 9. A Reuter-ügynökség lebombói (Szvázi-föld) tudósítója az ország helyzetét borzasztónak mondja. A szvázi-földi ezredek tömegesen mészárolják le a nem nagy tekintélyben álló törzsfőnököket családjaikkal és kíséretükkel egyetemben.

London, április 8. A Reuter-ügynökség jelenti a Simonstowoból f. hó 7-iki kelettel: Mult éjjel legalább 30 fogoly szökött meg, a kik közül azonban hármat csakhamar elfogtak. A hatóságok egész alagutat fedeztek fel a folyó partjától öt lábnyira.

Bloemfontein, április 8. (Reuter.) Azt jelentik, hogy nagyszámu bur haderő fenyegeti a vasutat, amelyet azonban jól őriznek. Az angol előőröket Springfieldnél, innen 8 mértföldnyire, ma megtámadták a burok, a kik a vízmedenceze felől előrenyomultak. A gleni vasuti hid készen van. Most rakják rajta a sineket.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Uj közigazgatási bíró.

Budapest, április 10. Tibád Antal képviselőt közigazgatási bíróvá nevezték ki.

Elhunyt zeneköltő.

Budapest, április 10. Zimay László zeneköltő Budapesten influenza-ban meghalt.

Véres párbaj Nagyváradon.

Nagyvárad, április 10. Fényes Manó, a biharvármegyei takarékpénztár főpénztárosa és Kurlender Ede ügyvéd, városi képviselő között pisztolypárbaj folyt le. **A golyó Fényes czombjába furódott.** A párbajozókat a rendőrség három helyről elzavarta s végre is a város határában viltak meg.

Megmérgezett sikkasztó.

Zsombolya, április 10. Korek sikkasztó adótárhoz ügyében szenzációs fordulat állott be. Az elhunyt tetemét exhumálták s megállapították, hogy a sikkasztót strichinnel megmérgezték. A tett elkövetésével az elhunyt özvegyét gyanusítják.

Heya doktor öngyilkossága.

Budapest, április 10. Heya kispesti orvos hátrahagyott naplójában azt írja, hogy az öngyilkosságot bejelentette a királynak, a miniszterelnöknek és a király küldött neki öt forintot.

Feldőlt vonat.

Füzesabony, április 10. Füzesabony és Mezőtárkány között haladó személyvonat utolsó kocsija utasokkal feldőlt. Utasok közül egy könnyen megsérült.

Árvizveszedelem.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, április 10.

Az utóbbi napok tartós esőzései az egész kontinensen rendkívül nagy mérvben megdagasztották a folyókat. A folyóvizek mentén levő községek állandó retteghésben vannak, mert az árviz réme erősen kísért. A Duna mentén nincs veszedelem, noha a hatalmas folyam még mindig árad. Sokkal nagyobb a baj Sopronvármegyében, a hol a víz már jelentékeny területeket öntött el. Remélhető azonban, hogy ha újabb esőzés nem áll be, a háborgó elemet meg lehet fékezni. Részletes híreink a következők:

A Duna az egész folyamszakaszon erősen árad. A földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a mai vízmagasságok a következők:

Schörding 165 (plus 30), Passau 382 (plus 48), Aschach 222 (plus 39), Linz 125 (plus 67), Struden 590 (plus 193), Stein 150 (plus 52), Bécs 146 (plus 66), Pozsony 383

Gondolkoztam ezen és elkeseredve sóhajtottam fel:

— Nem lehet az Béni!... Felejtsd el! Így lesz az jól!... Álmodozhatsz is róla, míg az álmodozó korból ki nem rekesztenek, de ne tolokodj a közelébe, mert egy elutasító mosoly, az ábrándjaidtól is megfoszthat, akkor aztán mi marad egy hosszú életre Béni?...

És jól is tettem, hogy nem kerestem fel. Így megmaradt előttem olyan kedvesnek, olyan szépnek, mint amilyennek én ösmertem; arany hajával, ragyogó szemével. Lehet, azóta megfátyolosodtak szemei a sok sirástól és hajában talán már egy-egy ezüst szál is kerül... Nem tudom... De én előttem olyannak maradt, mint amilyennek én ösmertem... ott a kastély parkjában... Mert azóta én sohasem láttam...

Sokszor őszi alkonyatokon, mikor nincs kedvem sétálni menni s magamba üldögélek rideg kis legényes szobámba, eszembe jutnak mindezek s úgy tetszik nekem, hogy a hangját is hallom, azt a kedves szemrehányó hangját:

— Rossz fiu, miért nem jön közelebb, el akar szöknü?

Az ilyen töprengéseimet mindig egy-egy árkus papirosom bánja meg, a mit kérdőzködésekkel felöle, haza, a nagybátyámhoz írok.

A muzsikus halála után másfél évvel azt írta a bátyám:

„Marie kibékült az apjával és most itthon van a kis fiával együtt.“

Szomoruan mosolyogtam erre a levélre. — Már most megint visszament arra az elérhetetlen magasságra, a hova én sohasem tudok felemelkedni.

— Hátha fel tudsz emelkedni Béni! Hátha! Próbáld meg csak!

Talán mondanom is felesleges, hogy ezt megint kurázsiss Béni mondta tutyi-mutyi Béniék. És csodák-csodája! tutyi-mutyi Béni! most az egyszer szót fogadott kurázsiss Béniék!...

A mi csak onnan magyarázható meg, hogy tutyi-mutyi Béniék ennél az „emelkedésnél“ „asszonnyal“ nem kellett érintkeznie! Pedig hát, ahogy nem kellett: Minden azért lett elkövetve! De hát ezen urnó, a kivel most akartam viszonyt kezdeni, azon jó tulajdonsággal bírt, hogy nem viselt hust és vért. Léven ő a „hir“ isten-asszonya.

Ennek kezdtem tehát udvarolni. Halomszámra írva a verseket, tárcákat és óh. botrány! A drámákat!...

De a mikből egy sem látott napvilágot, azon egyszerű oknál fogva, hogy irgalmatlanul rosszak voltak. Egy goromba szerkesztővel, a ki az „Üzenetekben“ csunyan megmosta a fejemet, összeveszttem, a miből párbaj lett. Én a gyomrát hasítottam fel neki, ő pedig a balfülem felső részét vágta le nem mindennapi ügyességgel.

Aztán kibékültünk.

De az irodalomnak hátat fordítottam. Mert hát a hir istenasszonya sem szeretett engem!...

— Megálljon asszonyom, megálljon, — mondogattam magamban, — majd fog ön még engemet szeretni. S a meg nem hallgatott imádók makaességával rohantam a Tóth Gyula vaskereskedő boltjába, ahol is egy szerszamos ládát vásároltam 8 kemény forintért.

Aztán egyebet sem tettem a szabad időm alatt, mint furtam és faragtam, aztán megint furtam és megint faragtam. A „repülő-gépet“ akartam kitalálni, „forgattyu rendszerre!“

S már bizonyos volt a siker, legalább szerintem bizonyos, midőn egy szép őszi vasárnap délután levágtam a bal mutatóujjam felső ízét...

Aztán azalatt a három hónap alatt, a mig a karomat felkötve hordtam, gondolkodtam ezen a repülési problémán s arra a meggyőződésre jutottam, hogy mégis csak nagy számár vagyok én!...

Hiszen így a szenvedélyeimmel és ostobáskodásaimmal tönkre teszem a bal részemet. Már pedig a test nem olyan, mint a cipő hogy a bal lábra valót elnyűjük s a másik épen marad.

... Előbb a szívem, azután a fülem... most meg az ujjam!...

Hahó barátom, így nem egyezünk!... Ne szerelmeskedj, ne híreskedj, ne repülj, maradj csak itt a földön!...

Megfogadtam a jó szót és fetbontottam egy sürgönyt, amit a nagybátyám küldött: „Gyere haza, ha akarsz. Marie ujra férjhez megy. Holnap után lesz a lakadalma.“

A szobám ablakába álltam ekkor s a nap épen akkor ment le a nyugati égen s rámeresztette vérvörös arcát, mintha gunyosan kaczagott volna.

— Óh, te szegény tutyi-mutyi Béni! Hát érdemes volt-e ezért levágnom a füled és az ujjad? Nem számítva a szivedet. A szivedet Béni!...

És a nap elbujt, elment s nem is jött fel nekem többet. Az a nap, amelyiknek fényes sugarában én gyönyörködni tudtam; fényes sugarában, amikben az élet lakik!...

Jött fel egy másik, de én nem érzem a melegét, sugarai szétszóródnak körültem, de ezt a fagyot, amit én itt a szívembe hordok, nem olvasztja fel soha semmiféle napfény!...

Attól kezdve elhanyagoltam magam s

(plus 43), Komárom 403 (plus 54), Budapest 353 (plus 45), Paks 276 (plus 8.)

A Duna innen lefelé apadóban van. A vízrajzi osztály jelentése szerint a Duna mentén eddig semmiféle veszedelemtől nincs szó s arra kilátás sincs, mert a víz mindennél csak közepes magasságot érte el.

Sokkal rosszabbak az állapotok a Rába mentén. Itt főleg Körmen és Sárvár mellett igen nagy a víz, a milyen évtizedek óta nem volt. Erősen védekeznek az ár ellen, de a roppant víztömeget alig tudják megfékezni.

Veszedelem van a Répeze mellékén, a hol a gátak az erősítések dacára is erősen megrongálódtak s a víz egyes területeket már elborított.

A Rába mentén a mai jelentések szerint a víz így áll: Szt.-Gotthárd 380, Körmen 482, Sárvár 443 centiméter.

Bécs, április 9.

Bécs városát is fenyegeti az árvíz. A város közvetlen közelében levő Mödlinget szombat éjjel elöntötte a víz. A hidakat elvitte az ár, a házak nagy számban bedőltek, erős fákat magával ragadott a víz s a töltéseket több helyütt elmosta az árvíz. A tűz-örtség és a lakosság erősen dolgozik a mentési munkálatoknál. (N. Fr. Pr.)

Sopron, április 10. Felső-Bükön a nép tegnap lázongásba tört ki és át akarta vágni a vasuti töltést, mely által az egész vidék óriási veszedelembé juthatott volna. A vasutasok és tisztviselők alig bírták megfékezni a fellázadt népet. Végre is katonaságot kellett kéri s az csendesítette le a háborgókat.

Budapest, április 10. Nagyszombat és Szenc között a vízarádástól alámosott hidról a személyvonat két vagonja a vízbe zuhant. A fűtő meghalt, hat utas a vízbe esett, de kisebb sérüléssel kimászott. A többinek semmi baja nem történt.

a tiszaujlakít nem kenem semmire sem többé, hagyom a bajuszomat összefolyni a szakállammal. Lettem azzá, a mi vagyok a mai napig. Asszonyoknak sem udvarolok, sem verses drámákat nem írok. sőt a repüléstől is elment a kedvem. Ezek helyett eljárak pontosan a hivatalomba s írom a hatalmas számoszlopokat a kék és vörös vonalú rubrikák közé, egyformán megszokottan; a napok hang- és szín nélkül röpködnek el a fejem felett, gyorsan, fecskeszárnyakon...

Csak mikor olyan szép, napfényes őszi napok vannak, amik az elmúlt, kedves korra emlékeztetnek, s ezek a napsugarak még abba a kis homályos zugba is besütnek, ahol én dolgozom, mondom, ezektől feltámad még egyszer-egyszer bennem a hajdani szerelmes, a hírnévre vágyó író és a feltaláló!...

Ilyenkor végig simítom tenyeremmel deresedő fejemet s azt gondolom, hogy az élet talán mégis csak szép és épen én nem tudtam semmi hasznát se venni!...

Eszembe jutnak a régi szép idők: Azrella, a török hölgy, Marie!... Ah, igen Marie, ... a drámák és a repülőgép!... Ilyenkor valami mosoly-féle lopózik bozontos bajuszom alá s úgy tetszik nekem, hogy az előttem fekvő könyvön tánczolnak az őszi napsugarak, ezek az aranyos kévék. S ezen az aranyos hidon, ami a multat a jelennel összeköti, kis apró tündérek vonulnak be, pillangó vonta virágsekérkében. S csodálatos, a virágoknak még az illatát is érzem! Pedig mikor elhullottak, mikor elhervadtak — az ifjusággal együtt!...

Ilyenkor még okoskodom is.
— Ifjuság! Milyen szép egy szó is ez! Ifjuság, ez annyit tesz, mint: tied a világ! Nemcsak ez a világ, ez a kézzelfogható mindenség, hanem az a láthatatlan világ is,

Ujságírói gratulációk.

Egy budapesti ujság szerkesztője táviratilag és egyéneként gratulált mindazon államasuti alkalmazott előfizetőinek, kik a legújabb kinevezések alkalmával előléptetésben részesültek.

Csak gratulálni tudunk a tömeges gratulációk ezen modern nyilvánításához.

Ilyen módon divatba jött, hogy a szerkesztő gratulál előfizetőinek az őket ért családi örömök alkalmából és condoleál a családi vesztések felett s minthogy mi sem könnyebb, mint a születések, házasságok és halálozások nyilvánítását figyelemmel kíséreni, kilátásunk van arra, hogy a fővárosi lapok állandó mellékletet adnak olvasóiknak „Gratulációk és részvétnyilvánítások” czimvel.

Valóban megható nyilvánulása annak a benső viszonyoknak, mely ujságíró és olvasóközönség között fennáll és nem tagadhatjuk, hogy e közlemények rendkívül fogják emelni aktualitásuk által a lap szellemi niveauját és tartalmának változatosságát.

És e viszony szorosabbra fűzése idővel igen megkapó hírek közlésében fog nyilvánulni.

Igy például: X. előfizetőnk hat hónapos nagy reményekre jogosító leánykájának tegnap két fogacska bujt ki. Az örvendetes családi eseményhez őszintén gratulál szerkesztőségünk. Vagy: Y. bájos előfizetőnőnk tegnap délután Gyöngyösön nagy csapás érte a nagyerdőn: Gyöngyös kis ölebe — mely Zápszi névre hallgat — elveszett. Bájos előfizetőnk vesztésében résztvevő szívvvel osztozik a szerkesztőség.

Reméljük, hogy a nyájas olvasó közönség kellő pártfogásban részesítendő a figyelmes lapot, mely nem kimélve semmi anyagi áldozatot, előfizetőinek ily kedves meglepetéseket szerez. A példa vonzó s óhajtható, hogy a főváros ezen modern ujságírói divatja a vidéken is mielőbb elterjedjen.

HIREK.

— **A központi választmány ülése.**
Debreczen sz. kir. város központi választmánya ma délután ülést tart *Simonffy* Imre kir. tanácsos polgármester, a központi választmányi elnök elnöklésével. Az ülésen az összeíró küldöttségek munkáját vizsgálják meg.

— **A tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgymnásiumaiba** e folyó 1899/900. tanév végén az érettségi vizsgálatok a következő rendben fognak megtartatni: *M.-Sziget* június 14—18. napjain, elnök lesz *Dóczy* Imre gymnásiumi felügyelő, *Hodmászó-vásárhelyen* június 18—20. napjain, elnök lesz *Zsigmond Sándor* egyházkerületi főjegyző. Debreczenben június 21—28. napjain *Dóczy* Imre gymn. felügyelő elnöklése alatt. *Kisújszállásán* június 22—23. napjain *főt.* *Kiss Áron* püspök ur elnöklése mellett. *Mező-Turon* június 25—26. napjain *Balog Ferencz* elnöklése mellett. A kormány-képviselőket még nem nevezte ki a miniszter.

— **A vasuti felvételi állomás építése.**
Mint már jeleztük, a debreczeni vasuti felvételi állomás építésével a ker. miniszter *Berger Jenő*, *Tóth István* és *Balogh Mihály* helybeli vállalkozó mérnököket bízta meg. A vállalkozók már a szerződést is aláírták. Az ideiglenes felvételi állomás elkészítését rövidesen befejezik s akkor a vállalkozók megkezdhetik a régi állomási épület lebontását s az ujnak felépítését.

— **Városok kongresszusa.** A városi tanács tegnap délelőtti tartott ülésében tárgyalta Győr város átiratát, illetve a városok rendezésére összehívandó kongresszus előmunkálatait. Az előmunkálatot szakonként és pedig a közjogi részt *Komlóssy* Arthur főjegyzőnek, a pénzügyi részt *Vecsey* Imre tb. főjegyzőnek és *Szabó* József főszámvevőnek, az ipar- és kereskedelmi részt *Bészler* Károlynak, a közművelődési részt *Roncsik* Lajos tanácsnokoknak adta ki. Ha a véleményes jelentések beérkeznek, a tanács ki fogja jelölni kebeléből azt a tanácstagot, ki a kongresszuson a várost képviselni fogja.

az ábrándok, a reménykedések világa!... Mert hiszen az ifjuság az ő soha be nem teljesedő ábrándjaival, nem egyéb, mint egy a remények aranyos szálaiból szőtt fátyol, a mivel egy légvárakból épített birodalmat terítünk le, hogy senki se lássa, hogy mindenki lássa!...

Amely birodalmakat a való egyetlen lehelletével romba szokott dönteni, soha fel nem építhetően!...

Ezek az álmok aztán az évekkkel együtt eltűnnek lassanként s nem is jönnek vissza soha többet!...

Az ifju amint férfivá lesz, mindennap kevesebbet bír egy reménynyel, mindennap füstbe megy egy szép álma, vagy vágya és utoljára nem marad semmi!...

Elmulik az ábrándozás kora, mint a hogy elmulik a tavasz, a nyár, az álom és az élet!

Azt hiszem, én is így jártam.

Csalódást — csalódás követett és lassanként megfásult a szívem. Ami azelőtt elragadott, később érdeklődéssel sem bírt előttem. Aztán egykedvűen néztem, mint mulnak a napok, a netek, az évek. S egy őszszel azt vettem észre, hogy nemcsak a füveket, de az én hajamat is megeste a dér!...

Igen, a dér. Megleltem az első ősz hajszálat.

Valami keserű mosolyféle futott végig az ajkamon:

— Tehát már itt az élet ősze. Szép! Itt az elmulás, pedig még nem is éltünk!...

E naptól kezdve meghalt előttem minden. Igen mogorva fráter lettem. A sok színes álom után nem maradt egyéb szórakoztatónak, csak a Glóriahüznikben égő 13-as dohány füstje, csak ez maradt meg egy hosszú, rideg életre. Most e kék ködben keresem az álmaim alakjait, keresem és

nem találok!... Mert az álmaim nem halnak meg az ifjusággal. Megvannak, ám-bár szürkébbek már, de nem tudom egészen eltemetni őket!... Visszajárnak, mint a ki sértettek, mint az árnyak... Azrella meghalt! Marie... óh, Marie?! Ő elmúlt!... a drámák, a repülő gép nem igen háborgatnak többé...

Csak Zsenike háborgat! Zsenike, a gonosz! Akiből igen helyre egy bankkiszivatalnokné lenne, olyan kicsike kis hivatalnokné, kinek a férje sok dolgot és kevés fizetést kap. Oh, szép lenne az! Talán Zsenike sem bánna... Dehogy ez megtörténjen, őt kellene megkérdezni... arra pedig egy *Dus Beniamin* névre hallgató bankkiszivatalnok képtelen. Az a *Dus Beniamin* aki, mikor mindezeket elgondolja, igen el van keseredve és dühében ketőztetett igyekezettel adogatja össze a hatalmas számoszlopokat s eközben lokomotív módra füstöl a Glóriahüznis cigarettákból, a mely hüzniket szintén az a Zsenike árulja, akinek ez a jó ur nem tudna egy tisztességes bókot mondani, ha a föld kihüléséig vásárolna is tőle!...

A napok pedig egyre mulnak, egyre röpködnek. Egyszer talán Zsenike is férjhez megy és nem ad több Glória hüznit semmiféle bankkiszivatalnoknak.

Vagy talán eljön egy olyan nap is, a mely után *Dus Beniamin* sem vesz több Glória-hüznit, mert abba a másik, szebb házába, ott a szürke felhőkön túl, talán egyáltalán nem is cigarettáznak, a kik oda térnek...

Vagy ha cigarettáznak is, bizonyára nem 13-as dohányt tömnek Glória hüznikbe, hanem valami mást, valami jobbat, mert Istenem! Ennek a 13-as dohánynak olyan, de olyan keserű a füstje, de olyan keserű, akáresak maga az — élet!...

— **Pályázati felhívás.** A tiszavidéki dalos szövetség (székhely: Debreczen, alakult 1900-ban.) a következő pályázati felhívást boesátotta ki:

Az 1900. évben, június hó végén és július hó elején Szatmáron tartandó szövetségi dalünnepélyen közösen előadandó mű férfi-négyesre a következő feltételek alatt pályázatot hirdetünk:

1. A pályadíj 100, azaz száz korona, amely a legjobb mű szerzőjének okvetlen ki fog adni. Nem versenyzőket kérünk, így tehát a műben kombinált nehézségek ne forduljanak elő.

2. A szöveg szabadon választható ugyan (hazafias, hősies, vagy lyrai), de magyar versmértékű, a zene pedig magyar szellemű legyen.

3. A pályamű vezérkönyv alakban férfinégyesre irandó; zenekari kísérettel is el lehet látva, úgy azonban, hogy a mű kíséret nélkül is előadható legyen.

4. A zenei kidolgozás szabatos és átdolgozott legyen, nem pedig strofikus.

5. A pályamű idegen kézzel írva, a szerző nevét rejtő jelzés levélkével ellátva 1900. év május 1-ső napjáig bezárólag Márk Endre szövetségi alelnök urhoz (Debreczen, ev. ref. főiskola) küldendő be. A jellege a pályaműre is rávezetendő.

Ugyancsak pályázatot hirdetünk 100, azaz száz korona pályadíjért egy eredeti népdalegyvelegre, férfikarra írva. A pályadíj a legjobb műnek ki fog adni.

A jelzés levélre, a beküldési határidőre a fentebbi pontokban megállapított elvek az irányadók. Debreczen, 1900. ápr. 5. **Lengyel Imre**, a tiszavidéki dalossszövetség elnöke. **Márk Endre**, a dalossszövetség alelnöke.

— **A h.-bösszörményi gyógyszerári jog.** Hajduvármegye közigazgatási bizottsága tegnap d. e. tartott ülésén foglalkozott a h.-bösszörményi gyógyszerár ügyével. A közigazgatási bizottság szavazattöbbséggel **Ercsey Gábor** b.-ujvárosi gyógyszerésznek javasolja a gyógyszerári jogot megadni. A közigazgatási bizottság határozatát felterjesztik a miniszterhez, ki legközelebb dönt az ügyben.

— **Vidéki hírlapírók gyűlése Debreczenben.** A Vidéki Hírlapírók szövetsége 16 án Pécsen tartja közgyűlését. Mivel ezen közgyűlésen a legközelebbi közgyűlés helyül Debreczent kívánják kijelölni, **Koncz Akos**, mint a szövetség helyi választmányának elnöke ezt tudomásulvétel céljából bejelentette a városi tanácsnak. A tanács egyhangúlag hozott határozatával felhatalmazta **Koncz Akost**, hogy ha a pécsi közgyűlésen a legközelebbi közgyűlés helyül esakugyan Debreczent jelölnék meg, jelentse ki, hogy Debreczen város törvényhatósága vendégszeretettel várja és fogadja a magyar vidéki hírlapírókat.

A földmívelésügyi miniszteriumban tartott ankét, mely a gazdaszisztek és gazdasági alkalmazottak helyzetének törvényhozási szabályozásával foglalkozott, nagy érdeklődés mellett folyt le. Hosszas vita fejlődött ki a kvalifikált gazdaszisztek érdekében s az értekezlet többsége abban állapodott meg, hogy kívánja, mikép a kötött birtokon csak kvalifikált gazdaszisztek alkalmaztassanak.

— **Kertési gyűlés.** Vasárnap délután a homokkerti II. ik. járás kerti birtokossága népes gyűlést tartott, melynek tárgyai voltak a kertéségi ügyeinek rendezése és a szükségletek beszerzése. Ez alkalommal szóba jött, hogy a homokkerten 291 tanköteles gyermek van, kik közül 104 részint a városi elemi iskolák túlszűfoltása, részint a nagy távolság miatt egyáltalában iskolába nem jár; minthogy pedig a Homokkert most már bőségséget képez és a kerti birtokosság épen úgy viseli a közterheket, mint a város belterületi birtokosai, — városi tanács és bizottsági közgyűléshez egy kérvény lenne benyújtandó, melyben a Kovács Gábor-féle ház iskolai célra megvétele kérelmeztenék. Erre **Némethi József** egyik kerti birtokos,

nemes áldozatkészséggel kijelentette, hogy ha a nemes város a felolvasott kérvényhez képest a Kovács Gábor-féle ház iskolai célra megszerzi és az iskolát létesíti — ő ennek berendezésére ezennel 400 koronát, — az utak rendezésére 40 koronát és a kertéségi birtokosainak költségén felállítandó lámpák előállítására 20 darab lámpaoszlopot, **Harsányi Gusztáv** törvényszéki bíró kertbirtokos ur 8 lámpaoszlopot ajánlanak fel, mely ajánlatokat a gyűlés köszönettel elfogadott. Minthogy a kertéségi ügyeinek rendezése az ujonnan megválasztott kertgazda **Harsányi Gusztáv** törvényszéki bíró ur kezébe, tehát oly kezekbe lett letéve, ahol nemesak ezim, de a közügyek iránti érdeklődés és jóakarát viszik a főszerpet, a homokkerti birtokosság egy jobb jövőnek nézhet elébe, de ezzel szemben Debreczen szabad királyi város tanácsának és bizottsági közgyűlésének sem lehet és nem szabad e törekvő eszmét figyelmen kívül hagyni, hanem kell, hogy a kertéségi gyűlésében felmerült szép és nemes eszmét magáévá tegye s ha bár anyagi áldozattal is a 104 tanköteles gyermek elparlagosodását megakadályozni igyekezzék.

— **Szódavizadó Debreczenben.** **Szabó József** főszámvevő tegnap azon javaslattal lépett elő a tanácsülésben, hogy adóztassék meg a szódavíz. A főszámvevő javaslatát bőven megokolja, mindazonáltal a tanács is, mielőtt ezen kérdésben véleményt mondott volna, kiadta azt a jog-és pénzügyi bizottságnak. Tervbe van véve a kerékpárok megadóztatása is, melyre vonatkozólag azonban eddig még konkrét javaslat nem került a tanács elé.

— **Uj bank a fővárosban.** „Lloyd bank” cég alatt a fővárosban egy új nagyszabású pénzügyintézet van alakulóban, melynek főcélja a kereskedelem és iparnak az egész országban fejlesztése. A 3 millióra tervezett alaptőke már biztosítva van s a részvénytőke jegyzésében a vidéki pénzügyintézetek is szerepelnek.

— **A magyar ipar védelme.** **Hegedüs Sándor** kereskedelmi miniszter egy magyar gépgyárosokhoz a következő levelet intézte: „A gépgyárosok egyesülete utján arról értesültem, hogy ön telepének gépfelszerelését külföldről hozatja. Minthogy magyar iparos csak akkor tarthat igényt a kormány és a társadalom nagyobb mérvű támogatására, ha anyagbeszerzését Magyarországon eszközli, felkérem Önt, hogy velem legrövidebb idő alatt tudassa, mi az oka annak, hogy Ön felszerelését nem honi ipar forrásokból fedezi, hanem a külföldön, vajjon az anyag minősége-e vagy egyéb körülmények indítják Önt e lépésre?” Ez a levél nem szorul commentárra, s abból kereskedőink és iparosaink tanulhatnak.

— **Elhunyt urnó.** **Zagyva Imre**, **Zagyva Lajos** nejevel **Pusztay Vilma**val s leányuk **Bertával**; **Zagyva Janka** férjével **Tatay Ferencz**szel s fiukkal **Zoltánnal** a kipótolhatlan vesztéség fájdalomtól megtörve tudatjuk a felejtéhetetlen jó anya, anyós és nagymamának öz. **Zagyva Imréné Sarkady Johanna** urnónek keresztényeni türelemmel viselt hosszas szenvedése után, f. április hó 8-án hajnali 4 órakor, életének 73-ik, özvegyiségének 18-ik évében történt gyászos elhunytát. Drága halottunk földi részei a f. hó 10-én délután 3 órakor, a csapó-utcai 32-ik számú háznál tartandó rövid ima után, a kossuth-utcai családi nyughelyen fognak örök nyugalomra tétetni.

— **Felolvasó-estély H.-Nánáson.** A h.-nánási korcsolyázó egyesület tagjai 1900. április 7-én a Boeszkai-szálloda nagy termében, részben egyleti pénztárunk gyarapítása, részben gymnasiumi szegény tanulók felségelésére táncmulatsággal egybekötött „Felolvasó-estélyt” rendeztek, a következő műsorról: Quartett. Előadták: Nagy Margit és Berencsy Margit urhölgyek, Sáfány Géza és Bán Géza urak. 2. Monológ. Előadta **Benkő Piroška** urhölgy. 3. Felolvasás **Hajdu-Nánás** multjából. Tartotta **Barcsa János** ur. 4. **Gordonka** soló. Előadta **Simig Béla** ur. 5. **Melodráma**. Előadták **Berencsy Margit** urhölgy és **Harmath Jenő** ur. 6. **Vegyes ké-**

pek. Bemutatta dr. **Nemes Félix** ur. E felolvasó-estély, daczára a kedvezőtlen időnek, minden tekintetben jól sikerült. A szereplők buzgó fáradozását a legnagyobb elismeréssel fogadta a közönség akkor, a midőn egészen megtöltötte a Boeszkay-szálloda nagy termét s a jól kiérdemelt tapsviharnak, minden egyes szám bevégezésekor, alig lehetett véget várni s e mellett gyönyörű szép csoporttal lepték meg a szereplő urhölgyeket. E kedves estélyre **Nánás intelligens közönsége** sokáig kellemesen fog visszaemlékezni. E táncmulatságon megnyilvánult pezsgő fiatalág arany, jó kedve, melynek csak a végső hajnali órák vetettek véget. Felülfizettek: **Ercsey Károly** 6, **Kovács Antal** 3, **Berke József** 2, **Berencsy Gyula**, **Jakobovics E.** és **Fridrik J.** 1-1 koronát; mely felülfizetésekért a legmélyebb köszönetét nyilvánítja ez uton is a rendezőség.

A debreczeni ereklye muzeum.

Adományok és ajánlatok a kollégiumi szabadságharcai gyűjtemény és a Nagykönyvtár részére.

Ujabbán a következők ajándékok érkeztek a főiskolai muzeum gyarapítására.

Nagytiszteletű **Szigethy Elek** ur után b. e. nt. **Tatár János** szeghalmi lelkész hagyatékából:

1. **Kossuth birminghami beszéde** nov. 11. 1851. (kézirat). 2. **Szurony vitán.** **Iria Gaál Sándor.** Pest 1848. Nyomatott **Kozma Vazulnál** (kézirat). 3. Az 1848. évi francia forradalom. **Dobsa Lajos** szemtanu. Pesten nyomatott **Beimelnél** 1848. 4. Október hatodika. Szabadság nefelejtése. **A Bécsiieknek és Magyaroknak.** **Kiadja Pukolay Dániel.** Pesten 1848. 5. **A Times** február 1860. évi közleménye a Habsburg dinasztia ellen a patens alkalmából (kézirat). 6. **A magyar nemzet függetlenségi nyilatkozata.** 1849. április 19-ről, 4 folio lap. 7. **Könyves Tóth Mihály** 1848. április 9-én mondott prédikációja. Egykoru nyomtatás 4 levél folio. 8. **Isten felelete az indulat rohamra** (kézirat, hátlapján **Vitéz Lajos losonzi lelkész** érdekes tudósítása, a magyar foglyok halálra botoszásáról). 9. **Szoboszlai Pap István** 1854. jul. 25-én 1849/845. sz. felhívó szózata a bikszádi fürdőből. 10. **Békésy Károly** cs. kir. főszolgabíró **Szeghalmon** 1860. febr. 15-én 49. sz. a. kelt hivatalos felszólítása **Tatár János** lelkészhez a Patens kihirdetése ügyében. 11. Az erre vonatkozó tagadó válasz impurumban **Tatár Jánostól**. 12. **Kossuth a magyar nép szívében és költészetében,** összeállítá **Zsilinszky Mihály.** Pest. 1868.

Nemzetes **Szücs Istvánné Bódog Zsuzsanna** asszony (Hatvan-u. 62. sz.) felajánlja néhai **Őri Sándor** 48-iki huszár altiszt lovassági kardját.

Polgár Bódog Dávid (Csemete-u. 17. sz.) 2 drb 10 frtos, 6 drb 5 frtos, 1 drb 2 frtos, 1 drb 1 frtos és 4 drb 30 kros forradalmi bankópénzt adományozott.

Havi Lajos I. oszt. gym. tanuló Debreczenből: 1 drb 10 frtos, 3 drb 5 frtos, 1 drb 2 frtos, 1 drb 30 kros és 1 drb 10 kros bankjegyet.

Tekintetes **László Albert** könyvkereskedő urtól:

1. 1848. márcz. 15. Nagy szines kép. 2. **Honvéd Album.** Pest, 1868. 3. **Vahot Imre.** Gr. **Battyányi Lajos** élet és jellemrajza. 4. **Mayer Universum.** 5. **Rézmetsetek.** 6. **Frenkenburg A.** Emlékiratok. 7. **Hóke L.** Magyarországi ujabbkori története. 8. **Kovács:** Koronázási Emlékkönyv. 9. **Kovachich M. Georgii:** Notitia historica. 10. **Kováry László:** Millenium. 11. **Weiss:** Weltgeschichte. 12. **Grotesche:** Allgemeine Weltgeschichte. 13. **Momsen:** römische Geschichte. 14. **Kossuth Lajos** temetése. 15. **Dr. Weber György:** Világtörténet tankönyve. 16. **Szóllósy Károly:** szerzetes-rendek statisztikája. 17. **Varga Géza:** Hajdumegye leírása. 10. **Benedek Lajos:** Az erdélyi részek helység névtára. 10. **Continental Compass.** 20. **Zalai Márk:** Forgalmi szám-tan. 21. **Zalai Márk:** Könyvvitel. 22. **Schlosser:** Weltgeschichte. 23. **Palmer Kálmán:** Nagybánya s környéke. 24. **Magyarország tiszti ezim- és névtára.** 25. **Ladányi G.:** Aikotmány történet. 26.

Schreyer Jakab: A perorvoslatok rendszere. 27. Kiss István: Bevezetés a jog- és álamtudományokba. 28. Hajnik Imre: Magyar jogélet. 29. Hajnik Imre: Magyarország az Árpád királyoktól az ősiség megállapításáig. 30. Zlinszky Imre: A jogorvoslatok rendszere. 31. Dóczy Lajos: Ellinór, vígjáték 3 felvonásban. Debreczen, 1900. április 7. *Ferenczy Gyula*, koll. fő-könyvtárnok.

x Dr. Brunner Lajos orvos lakását a Kossuth-utczáról a Batthyány-utczai 12. sz. házba tette át.

— **A könyörület szivekhez.** A lipiki gyógyfürdő szanatóriumába kedvezményes helyre felvett vagyontalan két beteg gyermek gyógyítási költségeire újabb a következők adományoztak: A Haladás jótékony egyesület 20 kor., a helybeli jótékony nőegylet 6 kor., dr. Magoss György 5 kor., özvegy Hrabéczki Antalné 3 kor., Boczkó Sámuel, Haty Kálmán, N. N., Kardos László, özvegy Berger Henrikné, Berger Mórné, Vetéssy Béla 2—2 kor., Kondor Kálmán, N. N., Antal Vince 1—1 kor. Összesen 51 kor. Midőn a begyűlt adományokat nyilvánosan köszönettel nyugtatom, ugyanakkor a két szerencsétlen beteg gyermek ügyét a könyörület szivek jóakaratu emberbaráti figyelmébe ajánlom. Roncsik Lajos tanácsnok.

— **Köszönöt.** Mindazon mélyen tisztelt jó barátaink, ösmerőseink és a n. é. közönség, kik boldogult jó férjem, illetőleg apánk, apósunk, nagyapánk, testvérünk, néhai id. Barcsai Miklós végtisztességtelétlen megjelentek, bánatunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják részvétükért ez uton hálás köszönetünk kifejezését. Debreczen, 1900. április 9. A gyászoló család.

— **Elhunyt ifju.** Nagy Lajos f. hó 9-én d. e. 10 órakor, életének 22 ik évében elhunyt. Hült tetemei f. hó 11-én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Varga utca 27 ik számú házunktól a kistemplomban tartandó gyászma után a várud-utczai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

x **Ápoljuk a bőrt!** Az egészségtan e parancsa észszerűen és csodálatraméltó következménnyel úgy hajtható végre, ha a mosdáshoz a legjobb, legpuhább és zsírgazdag szappant használunk, nevezetesen a híres *Doering-szappant a bagolylyal*. Doering-szappannal kell mosdani mindazoknak, kik a bőrt szépen és puhán akarják tartani. *Doering-szappant a bagolylyal* kell használni mindazoknak, kiknek érdes, érzékeny bőrük van. Doering-szappannal kell minden anyának a gyermekeit és csecsemőit mosni! A bőr szép, vékony és üde marad. *Doering-szappan a bagolylyal 60 fillérért* mindenütt kapható. Főraktár: A. Motsch & Co. Bécs, X.

Az osztálysorsjáték örültje.

Debreczen, április 9.

A mindenáron meggazdagodni vágyás, a pénz szerfeletti szeretete sok ember józan gondolkodását zavarta már meg s tette vagy gyilkossá, vagy pedig szánalmas élőhalottá.

Sok szerencsétlen eszelős bolyong e földtekén olyan, ki előbb rendezett viszonyok között nyugodtan megélhetett volna, de szive szertelen vágyai, a mohó kívánság lázt gyújtottak ereiben, folyvást égő, epesztő lázt: a sok-sok pénzhez való juthatás idegőrlő vágyát.

Ez anyagi kor megteremtette a Mamon imádását és seregestől igyekezik színe elé jutni a föld vándora, hogy előtte tédetfejet hajtson.

Nagy Sarolta nevű nő is a pénz örületes kívánságának lett áldozata.

Játszott sorsával, harczolt az áhitott vagyonért. Osztálysorsjegyet vásárolt és napról-napra mindjobban beleélte magát a tudatba, hogy neki milliomossá kell lennie.

Sorsjegyei nem nyertek; dőre vágyai nem teljesültek. A tulfeszített ígert megbom-

lott a nem teljesült vágy izgalmaitól és egy eszelőssel több van a földön az ő személyében.

Tegnapelőtt a mikepéresi országuton bolyongott zilált hajzattal, különös, kihívó öltözetben s a kit elől-utól talált, követelte rajta a hatvan millió forintját.

A szerencsétlen asszonyt felkísérték a bűnügyi osztályhoz, hol az udvaron épen Fülöp rendőrbiztossal találkozott.

— No, csak hogy rátaláltam már magára! — szólalt meg. — Látom, hogy kard van az oldalán. Jöjjön velem és segítsen hozzájutni a vagyonomhoz!

— Micsoda vagyonához? — kérdezte a rendőrbiztos.

— Hát tudja, ugy volt az, hogy az osztálysorsjátékon nyertem hatvan millió forintot. És aztán felutaztam a császárhoz, hogy fizesse ki a pénzem, de a császár azt felelte, hogy neki most nincs annyi pénze, hanem ad helyette egy birtokot, a mely megér hatvan milliót. Hát én azt mondtam: jól van, császár ur, hiszen ugyis birtokot vettem volna rajta. Azzal le is utaztam az új birtokra!

Kiderült, hogy az örült asszony tényleg utazott is ez ügyben és Derecskén beállított az uradalom gazdatisztjéhez, kit nagyuri göggel szólított meg:

— Hallja! Én ezt a birtokot a császártól kaptam és ez máttól fogva az enyém.

A gazdatiszt mélységes bámulattal tekintett reá. Végre azt kérdezte:

— Hát irás van-e róla?

— Irás? Hát még nem küldte el a császár? No, sebj! Itt lesz az nemsokára, mert megígérte, hogy elküldi, hanem magát rögtön el is csapom!

A gazdatiszt belátta, hogy örülttel van dolga s a hatóság közbenjárásával megszabadult tőle.

Fülöp biztos gondoskodott róla, hogy a szegény eszelős nő felügyelet alá helyeztessék. Tegnap aztán elindult vele az orvoshoz.

Utközben megszólalt a nő:

— Hallja, hol lehetne itt annyi pénzt felvenni, amennyiért én egy nagy uradalmat vehetnék?

Hiszen ezt Fülöp biztos is szeretné tudni bizonyára, hanem ügyes fogással játszotta ki az örületet.

— Itt van ez a ház! Itt adnak annyi pénzt, amennyit csak óhajt.

Rámutatott Balkányi orvos házára. A nő mohó léptekkel sietett fel, úgy hogy a biztos alig tudta követni. Az orvost azonban nem találták otthon.

— Tudom én, hol van, — szolt a biztos, mikor kijöttek. — Ülünk kocsiba és keressük fel.

Rálett az asszony. Kocsiba ültek és sebesen elhajtattak a közkórházig, melynek nek falai között maradt aztán az osztálysorsjáték szerencsétlen örültje.

Irodalom

Az ostoba Wilson. Mark Twain regényének második kötete is megjelent magyar fordításban a Legjobb könyvek magyar sorozatában. Ennek a kitűnő detectiv regénynek csak a második kötetében mutatkozik egész teljességében az eredetiség, a mely Twain nemcsak mint humoristát, hanem mint regényíró is jellemzi. Nem is szólva az igazán érdekfeszítő cselekményről, amelyet Mark Twain nevét hallva, már mindenki várhat, valósággal meglepő az az ügyesség, melylyel Mark Twain regényének hőse egy

titokzatos bűntény szálait ugyszólván minden bűn nélkül összeszedi. Kétségtelen biztosítéka ez a regény annak, hogy Mark Twain nemcsak mint humorista, hanem mint detectiv is szép carriert csinált volna. Az Ostoba Wilson második és befejező része, mint a Legjobb könyvek minden kötete díszes vászonba kötve egy koronaért kapható a Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában (Budapest, Váci körút 78) valamint bármely könyvtárban is.

A Magyar Bazar. Igen szép divatképekkel, horgolt minták és betét-hengerminták (frivolité) rajzával jelent meg a Magyar Bazar francia divatlapjának legutolsó száma. Részletes leírást is közöl a tavaszi öltözetekről és gyermek-ruhákról. Az irodalmi rész szintén a szokott gonddal van összeállítva, miről legjobban tanuskodik a következő dus és érdekes tartalom: 1. A folyó szép; angol regény. — 2. D'Auriac, elbeszélés John Oxenhamtól. — 3. Angol tábornokné asszonyok. — 4. A kézzorításról. — 5. Győzelem a halálban, Siriustól. — 6. A láteső. — 7. Báro Atzél Béla emlékezete. — 8. Nők munkaköre. — 9. Új könyvek, zeneművek. — 10. Művészet, irodalom. — 11. A nagyvilágból. — 12. Vegyesek. — 13. Magyar ipar. — 14. Háztartás, hasznos receptek. — 15. Iskolaügy. — 16. Jó tanácsok. — 17. Eljegyzések, esküvők. — 18. Halálozások. — 19. Gyűjtő verseny. — 20. Dominó rejtvény.

Petőfi 20 fillérért.

Kiadóink szakítanak végre azzal a hagyományal, mely az irodalmi remekeket ugyszólván csak a kiváltságosak számára tette hozzáférhetővé, kik jól megfizethetik a könyveket.

Pedig az irodalom nemzetivé, kiesinyek és nagyok, szegények és gazdagok közkinésévé csak ott válhatik, hol olesó kiadások révén mindenek merithetnek forrásaiból.

De talán üzleti szempontból sem rossz elv, mert a nagyobb fogyasztás esetleg kiegyenlíti az árak között mutatkozó különbséget. De ha ez nem is történik, akkor is meg kell hozni ezt az áldozatot, mikor olyan költőkről van szó, mint Petőfi Sándor, a kit ismernie kell mindenkinek, a ki magát magyarnak vallja.

És így csak a legnagyobb elismeréssel fogadhatjuk az Atheneum új 20 filléres Petőfi-kiadásait. Öt, szép kiállítású, tiszta nyomású, csinos borítékú füzetben, melyek egyenként a nagy lírikus elbeszélő, hazafias, népies és leiró, szerelmi költeményeit és végül bordalait és vegyes költeményeit foglalják magukban, szórja a kiváló irodalmi intézet Petőfi halhatatlan remekait a közönség közé.

És meg vagyunk győződve, hogy ezuttal valóban a „nagy” publikum közé is, hogy Petőfi el fog terjedni, mint az olesó bibliák. Hisz biblia Petőfi is. A magyar nép bibliája, a melyből a kiesinyesség e szomorú idejében nagy eszméket szív magába, melyből a közöny, az önzés e rideg korszakában lángoló lelkesedést, önfeláldozást, mélységes hazafiu- és igaz emberszeretetet tanul.

Hisszük és reméljük, hogy Petőfi ez egyszerű köntösben, mely oly jól illik az ő szenteség alakjára, új hódító körútra indul, hódító körútra az egyszerű nép, a szegények közé, a kiket ő annyira szeretett, a kikért ő annyit szenvedett.

És megdicsőült szelleme bizonyára örvendve tekint e néhány filléres füzetekre, mert hiszen ez volt az ő álma mindig, hogy a kunyhók nyomasztó esendjébe az ő dalainak esengése hozzon vidámságot, hogy érzései az egyszerű nép szívének hurjain rezegjenek végig.

A huszfilléres füzetek kiadása nagyobb irodalmi érdem, mint a legnagyobb kiállítású, fényesen illusztrált díszműveké és drága ajánlékkönyveké.

Nem mulaszthatjuk el e kiadás paedagogiai fontosságának kiemelését sem. Mert a tanítót, a tanárt nem fogja immáron többé bántani az az aggodatom, melyet egy Petőfi összes

költeményét magabafoglaló kötetnek a fiatalabb tanuló kezébe való adása méltán kelthet benne. E füzetek közül kiválogathatja a paedagógia szempontból legmegfelelőbbet és nyugodtan olvastathatja az alsóbb osztályu növendékekkel is.

Vajha nagy költőink minden munkáját ilyen olesó árban tenné hozzáférhetővé az áldozatkész kiadó-vállalat. Bizonyára ezzel a magyar népnek, — mely szellemi táplálékot ma is a ponyvairodalomtól nyeri, — tenne hasznos szolgálatot.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Különös betegek.** Az aradi orvos-egyesület legutóbbi ülésén érdekes előadást tartott egy különös betegéről Parecz Gyula kórházi főorvos. A beteg nő belső szervében, a szív közelében nagyobb daganatot talált, melynek operálása a rendkívül nehéz körülmények dacára kitűnően sikerült. Parecz bemutatta a daganatot, melynek belsejében hajképződmények között két teljesen kifejlett fog látható. A nő ma már teljesen egészséges. Löwinger Miksa kórházi orvos megemlékezett az ülésen egy különös betegéről, a kinek egész belső szervezete természetellenesen van növe; a minnek a jobb oldalon kellene lenni, a balon van. Tehát a szív is a jobb oldalon van.

* **Egy japáni rablóvezér vége.** Yokohamából írják a következőket: Sakamoto Kdiyiro, Japán leghíresebb és legrettegettebb rablóvezérét amult héten akasztották fel Tokióban. A kivégzett rablóvezér egyike volt a legvakmerőbb, a legveszedelmesebb embereknek. A szegények jótévedőjévé szerették és dalait, melyeket ő maga költött, a nép nagyon kedvelte. Az elnyomottak oltalmazója és a buddhista vallásnak jámbor hive volt. Gyorsasága és vakmerősége miatt „villámnak” nevezték és személyét misztikus homály vette körül. Most, hogy több hónapig sanyargott börtönben, kitűnt, hogy annakelőtte se lehetett sorsát gyöngyöletnek nevezni. Az utóbbi években a katonaság folyton üldözte és a rablóvezér úgy élt, mint az üldözött vad. „Elátkozott”-nak nevezte ő maga is az életét. A bitófa alatt így szólt a néphez:

— A megbánás a bünt nem teszi jóvá Óvakodjatok tehát az igaz utról letérni.

A kivégzett rablóvezér lelkét nem kevesebb, mint 70 gyilkosság terheli, ezenkívül számtalan rablást és erőszakosságot követett el. Azt állította, hogy a rendőrség kegyetlensége, melyet lépten-nyomon tapasztalt, tette őt kegyetlenné. Halálát nagyon sok szegény megsíratta.

* **A hiúság áldozatai.** Veszedelmes állapotba juttatta a hiúság egy németországi földbirtokos két leányát, kik közül az egyik tizennyolcz, a másik husz esztendő. Nem voltak megelégedve arczuk természetes piros színével, mert azt hallották valakitől, hogy az érdekes sápadtság teszi széppé a nőt. Meg akarták tehát fehériteni az arczuk színét, még pedig különös módon. Mind a ketten megettek egy esomó krétát, amitől aztan veszedelmesen megbetegedtek. Az orvosok nem hiszik, hogy meg lehessen menteni őket a haláltól.

RÖPPENTYÜK.

* **Ravaszi.** Férj és feleség este kártyáznak.

— Aztán mibe játszunk edesem? — kérde a férj.

— Hát egy tavaszi bársony-felöltőbe.

— De mit csinálók én egy tavaszi bársony-felöltővel, ha én nyerem meg?

— Hát hiszen nem is úgy gondoltam én, hanem úgy, hogy ha én nyerek, hát akkor én választom ki azt a bársony-felöltőt magamnak, ha pedig te nyersz: te választhatod ki nekem!

* **Hát akkor mit beszél!** Szállásadó asszony: No Csupka ur, hát hogy vagyunk a szállás-pénzzel?

Csupka: Hát... tetszik tudni... bizony még...

Sz. a. a.: Hja, kérem az nem úgy van! Én még mindig adós vagyok a házi urnak...

Csupka: Ugy? kegyed is adós? Hát akkor mit beszél olyan felesen!

* **Körülrés.** Mi lelte a maga parádés mündérját, András kocsis?

— Hát biz' azzal egy kis baj történt, Nagyságos uram. Tegnap este beesett a sáros árokba.

— Hát nem tudta jobban megfogni?

— Nem foghattam, kérem assan, mert benne vótam.

* **Elkeseredés.** Bandi kikapott a papától. Keservesen sir. Kérdik tőle:

— Mi baj, Bandi?

Bandika mérgesen felel:

— Vissza akarok menni a gölyához!

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, április 9.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:	
Buza minőség	77 . . . . . 6.90 — 7.10
" "	78 . . . . . 7.10 — 7.30
" "	79 . . . . . 7.10 — 7.35
" "	80 . . . . . 7.30 — 7.55
Rozs	71.73 . . . . . 5.85 — 5.95
Árpa	. . . . . 5.40 — 5.50
" (jobb)	. . . . . 5.20 — 5.40
Zab	. . . . . 4.75 — 4.85
" prima	. . . . . 5.00 — 5.20
Tengeri	. . . . . 5.25 — 5.35
Köles	. . . . . 5.80 — 6.—
Napraforgó mag	. . . . . 4.50 — 4.60
Bükköny	. . . . . 7.25 — 7.75
Lóhere	. . . . . 65.— — 70.—
Luczerna	. . . . . 40.— — 42.—
Pogácsa napraforgó	. . . . . 4.70 — 4.20
" tölkmag	. . . . . 5.10 — 5.50
Bab (fehér)	. . . . . 6.20 — 6.80

REGÉNY.

A csendes lakó.

— Angol regény. —

Irta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.)

24.

— Inkább Blazesbe küldött volna el; gondolta magában a fiatal ember, mikor már tizedikszor rötta végig a terrasse hosszát lépteivel. Mikor a parthoz levezető lépcsőhöz ért, az jutott eszébe, hogy lemegy és kavicokat hajigál a vízbe, mert az van neki rendelve, hogy amennyire csak lehet, a szabadban időzzék; — csak legalább egy lapát és egy vödör lenne kéznél.

Ez az unalom valóban kétségbeejtő. Még gondolatai is kavarogni kezdtek agyában. Ha találna valami menedéket a szél ellen, újra megkísérlezné az olvasást. Helyet foglalt azon ülőhelyek egyikén, melyek a parti bástya egy-egy mélyedésébe voltak bevágyva és a szélnek egy kis szünetét szelcsendnek nézve, olvasni akart. Alig nyitotta ki azonban a lapot, mikor a szél újra fel támadt és kiragadta a papirt kezéből. Felugrott és utána futott. A szél a terrasse hosszában üzte a papirost, mely majd fölrepült a parti bástya fölé, majd a sík parton át a víz felé iparkodott. Ugy látszott, mintha kedvét találná ebben az ingerkedésben. Egyszer-egyszer csendesen megállt és egészen közel hagyta jönni üldözőjét, azután hirtelen felröppent és folytatta eszevesztett futását. Saltash kénytelen volt kacagni saját maga fölött. Ő is csak futott, futott. Egyszer már egészen közel ért hozzá, mikor a papir, mintegy saját vesztét keresve, hirtelen a gát fölé repült, szédítő magasra felszállt és azután csendesen libegve a víz felé ereszkedett. Inkább választotta a tengert sirjának, mint a rabságot, — nem: most a kőgátra száll és üldözője csak annyit láthat még belőle, hogy a gát egyik özölőpfáján darabokra szakad.

Most már hírlapja sincs, melylyel az időt előlje, visszamenjen másikat venni, vagy nézze a billiardozókat játékát az Imperiálban, vagy menjen a várost megtekinteni?

Nem hiszi, hogy képes legyen még egy ilyen napot elviselni, — egy hét okvetlenül halálát okozná.

Elhagyta a terrasset, a nélkül, hogy elhatározta volna magát valamire és kedvetlenül Brinville felé vette útját.

Minő lehet az olyan embernek a sorsa, ki egész életét kénytelen ilyen fészekben eltölteni! És pedig vannak emberek, kiknek ez a sors jutott. A világnak vége van itt; s ha valaki sikeresen el akar rejtőzni a civilizatio elől, ha valakinek valami bűn nyomja lelkiismeretét és azt akarja, hogy rá ne akadjanak: az csak jöjjön ide, Brinvillebe! Nézzük csak ezeket az utcákat: lehet már ennél nagyobb elhagyatottság? Nézzük a boltokat, olesó, kopott ernyők alatt és ezeket az embereket, kikkel találkozunk: egy fiu, ki valami megbízással van kiküldve; egy nő, ki ruhás-kosarat czipel; egy férfi, ki valami középület környékén lézeng; néhány gyermek; egy lány, ki valami lábbadozó beteg kocsiját tolja; egy elfoglaltságot fitogtató kis orvos; — és mi lehet még a középszerűség netovábbja, hanem ha azon egynehány vagyonosabb helybeli előkelőség megjelenése, kik e reggelen véletlenül kint találhatók?

Saltash Györgyre tehát nem valami kedvező benyomást tett, a mit eddig Brinvilleből látott. Mikor az Imperiál üresen álló kávéházába lépett, épen szemközt találta magát a pincczérrel, ki reggelijét oda hozta be. Megszólította.

— Mindig ilyen élénk ez a hely? — Kérdezte tőle.

— Az igaz, hogy most nem igen sokan vannak itt, — volt a válasz — de nyáron át, a saison idején jönne el, uram, akkor még szobát is alig kap az ember; akár pénzért, akár szép szóért.

— Oh, egek! — fohászodott Saltash és tovább haladt.

— Néhány lépéssel odébb egy ablakban pillanatra egy ékes, sárgahaju női fej tűnt a szemébe és egyszerre a Boud treetet juttatta eszébe. Kanári színű, művésziesen rendezett haj. Valóságos káprázat! Lehet-e az, itt, Brinvilleben? Vajjon nem tévedett-e? Legalább is nagyon valószínűnek látszott. Ujra föl nézett az ablakra, hol a látomány megjelent előtte, de most senki sem volt ott. Vagy ő tévedett, vagy valamely idevaló orvos vagy ügyvéd leánya tetszeleg magának ezen — a helyi viszonyokat messze megelőző — divatban.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Kedden, 1900. évi április hó 10 éa

A görögabszolga.

Operette 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Szerdán, április 11-én bérlet 160. szám „A” Nóra. Színmű 3 felvonásban. Irta: Ibsen H.

Csütörtökön, április 12-én bérlet 161. sz. „B” Breznay Anna és Odry Arpad első felléptéül: Az aranyember. Dráma 5 felvonásban. Irta: Jókai Mór.

Pénteken, április 13-án szünet.

Szombaton, április 14-én szünet.

Vasárnap, április 15-én két előadás: délután 3 órakor félhelyárrakkal: Telen. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: ifj. Bokor József Este 7 és fél órakor, bérletszünetben, A pünkösdi királyné. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigligeti Ede.

Hétfőn, április 16-án két előadás; délután 3 órakor félhelyárrakkal: Kuruczfurfang. Énekes színmű 3 felvonásban. Irta: Ifj. Bokor J. Este 7 és fél órakor bérlet 162. szám „C” Pataki Béla első felléptéül: Próbaházasság. Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Gerő Károly.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

בשר של פסח
A közelgő
IZR. HUSVÉTI ÜNNEPEKRE

üveg-, porcellán-,
zománczott edényeket
és mindenféle
evőeszközöket
ajánl

Kaszanyitzky Endre

előbb KUHINKA I. K.

DEBRECZEN, Piacz-utca 57. sz.

Vidéki megrendelések a legnagyobb
figyelemmel teljesítettek.

**Eladó
gőzmalom.**

Hajdu-Böszörményben a
legforgalmasabb helyen,
haláleset miatt — egy gőz-
malom

örök áron eladó,

becsár 12,000 frt. Árverés
május 1-én. Árverési felté-
telek H.-Böszörmény város
árvaszékénél megtekinthetők.

Geréby Fülöp utódai cég Debreczenben.

Fűszer és csemege kereskedés.

Ajánl:

Kiváló minőségű
prágai és kassai sódart,
édes tejszínből készült legfinomabb
teavajat,

halkülönlegességeket
páczolva és olajba berakva,

sajtokat
a legnagyobb választékban.

Naponként érkező friss süítő élesztőt, hazánk legelső gyárából.

Vidéki megrendelések azonnal pontosan eszközöltetnek.

Különféle

pástétomokat és
conserveket,

czukorba befőtt gyümölcsöket,
kiváló finom

barack- és málnalekvárt,
csemege bonbonokat.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek

kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

Apró hirdetés.

az Apróhirdetés minimális ára 5 sorig
20 kr., minden további sor 4 kr. A vas-
tagabb betűkkel szedett sorokat 6 k rra
számítjuk — Czim nélküli hirdetések
a kiadóhivatal ad felvilágosítást. Czim
ellátott hirdetések után 30 krajczár
bélyegilleték fizetendő.

Egy jókarban levő **czimba-
lom** eladó. Czim a kiadó-
hivatalban.

Egy női és egy férfi **Bi-
czikli**, teljesen jó karban,
jutányosan eladó. Hol? meg-
mondja a kiadóhivatal.

CSOKONAI-NYOMDA

LENGYEL IMRE ÉS TÁRSAI

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó
mindennemű munkák elkészítésére. Modern be-
rendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a leg-
nagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művé-
szies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegy-
zékek, levélpapírok és borítékok, czim-
kék, csomag-jegyek, áru-mintajegyek,
bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák,
csinos reklámplakátok és egyéb nyom-
tatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, di-
szes bizonyítványok, havi és évi érte-
sitők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tart-
juk, a készleten nem levőt pedig —
bármily mennyiségben — raktári áron
készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb
kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-
ivek, lejáratú jegyzékek, sorsolási érte-
sitések és egyéb ismertetések csinos
füzetekben, szerződések, kötelezvények,
váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, pro-
grammok, belépti jegyek, diszes tánc-
rendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb
családi értesítések elegáns kartonra vagy
mindennemű új divatu finom papírra
nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

MINDEN MUNKA
A LEGNAGYOBB
GONDDAL
KIALLITVA,
MINDAMELLETT
MÁS
KEZDETLEGES
KIVITELNÉL
OLCSÓBB ÁRON.

